

Handlingsplan POSOM

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1. Inledning	3
2. Målsättning.....	3
3. Syfte	3
4 Organisation	3
4.1 Beredskap för extraordinära händelser i Skara Kommun	3
4.2 POSOM-gruppens ansvar och sammansättning.....	4
4.2.1 POSOM-gruppens löpande uppdrag	5
4.2.2 POSOM-gruppens uppdrag vid olycka och katastrof	5
4.3 Psykisk och social katastrofberedskap inom sjukvården	6
5 Kommunikation	6
6 Kompetens	6
7 Ersättning	7
8 Bilagor.....	8

1. Inledning

Begreppet POSOM betyder **Psykiskt Och Socialt Omhändertagande**. Med POSOM avses det psykiska och sociala omhändertagandet av drabbade människor vid stora olyckor och andra kriser. Handlingsplan POSOM ingår som en del i kommunens övergripande krisarbete. Det är flera lagar och föreskrifter som styr såväl kommunens som övriga aktörers ansvar och uppgifter vid kriser. För POSOM-arbetet finns det rekommendationer från socialstyrelsen, allmänna råd, *Krisberedskap inom socialtjänstens område - Vägledning för planering* (2009-126-118). Denna vägledning grundar sig i *Lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap* samt *Förordningen (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*

POSOM är en del av den kommunala krisberedskapen och aktiveras när de ordinarie resurserna inte räcker till. Detta gäller vid olyckor och andra kriser inom kommungränsen eller om kommuninvånare drabbas utanför kommunen.

2. Målsättning

Målet för det psykiska och sociala omhändertagandet av drabbade människor och dess anhöriga eller andra närstående vid stora olyckor eller andra kriser är att ge stöd i den aktuella situationen.

3. Syfte

Att planera, leda, samordna och utföra psykosocialt omhändertagande vid olyckor och kriser.

4 Organisation

4.1 Beredskap för extraordinära händelser i Skara Kommun

Kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret att vid extraordinära händelser se till att de som vistas inom kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. Samtliga förvaltningar i kommunen kan då bli involverade i omsorgsarbete. Förvaltningarna måste bedriva ett nära samarbete när det gäller beredskap.

- Andra aktörer såsom Samhällsskydd Mellersta Skaraborg (SMS), polis, primärvård, kyrka och civilsamhället i övrigt har var och en viktiga funktioner i händelse av olycka och andra kriser, därför finns dessa representerade i kommunens POSOM-arbete.

POSOM-arbetet i Skara Kommun är organiserat enligt skissen som följer och leds operativt av chef för omsorgsförvaltningen.

POSOM-gruppen består av fasta medlemmar. POSOM-gruppens medlemmar ska finnas förtecknade på lista med aktuella kontaktuppgifter såväl till arbete som till privata kontaktuppgifter. Listan uppdateras kontinuerligt och löpande av sekreterare på omsorgsförvaltningen och skickas till Regionens Psykologisk-psykiatrisk katastrofledningsgrupp (PKL) och Kommunernas samordningscentral (KSC).

4.2 POSOM-gruppens ansvar och sammansättning

Representanter finns från följande verksamhetsområden

- **Omsorgsförvaltningen**
  - Avdelningschef (Posomsamordnare)
  - Enhetschef eller motsvarande funktion
  - Sekreterare
- **Barn- och utbildningsförvaltningen**
  - Enhetschef för elevhälsa, familjecentral och Stureplan
- **Kommunikationsenheten vid kommunledningsförvaltningen**
  - Kommunikatör
- **Samhällsskydd Mellersta Skaraborg**
  - Säkerhetssamordnare
- **Ständigt adjungerade representanter i POSOM-gruppen**
  - Polismyndigheten
  - Bräcke Diakoni
  - Svenska kyrkan

POSOM-gruppen sorteras i den kommunala organisationen enligt nedan:

4.2.1 POSOM-gruppens löpande uppdrag

POSOM-gruppen har som uppdrag att vara samordnade och förberedda vid händelse av olycka eller annan kris.

POSOM-gruppen ska:

- Ha medlemmar som genomgått utbildning i arbete med POSOM
- Tillse att respektive organisation har en förberedelse för POSOM-aktivitet vid olycka eller andra kriser
- Sammanträda fyra gånger årligen
- Planera utbildning för personal i POSOM-gruppen årligen
- Initiera övning vartannat år
- Tillse att konkreta rollkort finns uppdaterade och lätt tillgängliga.
- Upprätta handlingsplan för POSOM.
- Revidera handlingsplan för POSOM vid behov.
- Tillse att information för såväl allmänhet och medarbetare är uppdaterad på kommunens intranät och webbplats.
- Rapportera arbetet till kommunens ledningsgrupp årligen

4.2.2 POSOM-gruppens uppdrag vid olycka och katastrof

POSOM-gruppen kan aktiveras av kommundirektör. POSOM-gruppen samverkar med sjukhusets PKL-grupp då de har behov av samarbete.

POSOM-gruppen har som uppdrag att leda, organisera och samordna arbetet i det akuta skedet vid olyckor eller andra kriser. POSOM-gruppen ska inte primärt arbeta i det direkta arbetet med de drabbade. I det inledande skedet kan POSOM-gruppen behöva göra en bedömning kring omfattning och då vara i direkt kontakt med berörda.

POSOM-gruppen ska:

- Med kort varsel frikopplas från ordinarie arbete, sammankallas och fördela arbetet utifrån tillgängliga åtgärdskort
- Vid behov upprätta och bemanna information och/eller stödcentrum
- Kommunicera via Skara Kommuns officiella sociala kanaler
- Samverka med civilsamhället
- Avsluta insatserna när samhällets ordinarie psykosociala resurser är tillräckliga

4.3 Psykisk och social katastrofberedskap inom sjukvården

På akutsjukhus finns PKL-grupper (psykologisk-psykiatrisk katastrofledningsgrupp). Kristeam finns för att svara för såväl ledning som det direkta arbetet med skadedrabbade. Enligt Socialstyrelsens allmänna råd bör sjukvårdshuvudmannen initiera samordningen av samhällets psykiska och sociala insatser. Vid olyckor inom kommunen och länet kommer PKL-gruppen och kristeamen engageras i första hand, eftersom skadade och anhöriga transporteras till akutmottagningen på sjukhusen. Inom Skaraborg finns ett strukturellt samarbete mellan PKL och POSOM, där Skara deltar.

4 Kommunikation

All information som ska spridas till externa aktörer sker via kommunikationsavdelningen. I undantagsfall kan POSOM-gruppen lämna ut bekräftad information om detta är överenskommet med kommunikationsavdelningen.

POSOM-gruppen lämnar aldrig ut uppgifter om avlidna eller skadade, det gör polismyndigheten.

Kommunikationsavdelningen ska ansvara samordningen avseende kommunikation.

5 Kompetens

Kompetensutveckling i adekvat krishjälp, vanliga stressreaktioner och katastroforganisation ska regelbundet erbjudas personal i respektive organisation både vad avser POSOM-gruppen och resurspersoner.

6 Ersättning

Omsorgsförvaltningen har avsatt en budget på 15 000/år för fortbildning utveckling av personal och för inköp under arbete.

Kostnader för övningar och särskild kompetensutveckling som bidrar till krishantering finansieras med statliga 2:4 anslag – krisberedskap.

Kostnader för personal vid POSOM-insats när kris inträffat finansieras av respektive nämnd enligt avtal.

Särskilda kostnader för inköp under insats vid krissituation finansieras av följande konto:

Ansvar 1209 KS Posom

Verksamhet 2750 Totalförsvaret och samhällsskydd.

7 Bilagor

1. Organisation för POSOM-gruppen vid händelse
2. Arbetsuppgifter för POSOM
3. POSOM-gruppen – stöd i arbetet
4. Resurspersoner – stöd i arbetet
5. Rollkort